

Sexuellt överförda infektioner; påverkan av pågående coronapandemi

Fokus på klamydia och gonorré

Socialstyrelsen har genomfört omvärldsanalys och, i samverkan med Folkhälsomyndigheten, deskriptiva registeranalyser av den pågående coronapandemins eventuella påverkan på de sexuellt överförda infektionerna klamydia och gonorré.

- Regionala studier från andra länder visar förändrat sexuellt beteende och minskad sexuell aktivitet, att akutbesök prioriterats, digital vård implementerats, minskad testning samt viss nedgång avseende förekomsten av sexuellt överförda infektioner.
- Klamydiaincidensen i Sverige var i stort sett oförändrad 2020 jämfört med åren före pandemin.
- Gonorréincidensen, som ökade i Sverige åren före pandemin, minskade 2020.
- I Region Stockholm har digitala vårdkontakter avseende sexuellt överförda infektioner till viss del ersatt fysiska, antalet beställda klamydiates-ter via nätet har ökat medan beställningar av gratis kondomer minskat.

Efter diskussion med nationella externa aktörer har Socialstyrelsen kommit fram till att sökmönstret vad gäller vården avseende klamydia och gonorré förändrats, men vården för dessa sexuellt överförda infektioner har hittills fungerat i Sverige. Digitaliseringen avseende vården vid sexuellt överförda infektioner verkar ha påskyndats. Om prevention avseende dessa infektioner påverkats är för närvarande svårbedömt. Socialstyrelsen betonar vikten av fortsatt bevakning och analys inom detta område med anledning av den pågående coronapandemin samt betydelsen av att upprätthålla och utveckla en god, jämlik och tillgänglig vård avseende sexuellt överförda infektioner.

Inledning

Coronapandemin påverkar såväl samhället i stort som enskilda individers vardag med förändringar av invanda beteenden, ökad social distansering, distansarbete och osäkerhet om framtiden [1, 2]. Hälso- och sjukvården har snabbt behövt ställa om, förändra arbetssätt samt omprioritera vård och digitaliseringen har påskyndats [1]. I Sverige medförde restriktioner och rekommendationer, och individers förståelse för hälso- och sjukvårdens belastning och begränsning, att sökmönstret till vården förändrades och andelen fysiska vårdkontakter minskade under våren 2020 [1]. Regioner och privata digitala vårdgivare rapporterade en ökning av digitala vårdkontakter under samma period [1]. Coronapandemins påverkan på individers vardag och förändringar inom hälso- och sjukvården kan även få konsekvenser för relationer och sexuell hälsa [2] och t.ex. påverka förekomsten av sexuellt överförda infektioner¹.

Socialstyrelsen följer fortlöpande utvecklingen av coronapandemin och sjukdomen covid-19 och dess effekter. Syftet med detta projekt är att analysera eventuella effekter av den pågående coronapandemin avseende de sexuellt överförda infektionerna klamydia och gonorré.

I Sverige, liksom i världen, är klamydia den vanligaste bakteriella sexuellt överförda infektionen [3, 4, 5]. Incidensen av klamydia (före coronapandemin) har sedan flera år minskat i Sverige, men ökade något 2019, till skillnad från gonorré där incidensen har ökat under motsvarande period [3].

Klamydia och gonorré är enligt smittskyddslagen (2004:168) anmälningspliktiga smittsamma sjukdomar. Obehandlade kan dessa sjukdomar hos såväl kvinnor som män leda till infertilitet/sterilitet samt bland kvinnor även till t.ex. utomkvedshavandeskap och kroniska buksmärter [6, 7].

Rapporten inkluderar:

- Omvärldsanalys vad gäller området sexuellt överförda infektioner; påverkan av pågående coronapandemi.
- Samverkan med Folkhälsomyndigheten och kontakter med externa aktörer.
- Deskriptiva analyser vad gäller incidens och vård avseende de sexuellt överförda infektionerna klamydia och gonorré baserade på populationsbaserade, rikstäckande registerdata från Folkhälsomyndigheten [3] och Socialstyrelsen 2017-2020.

Målet med projektet är ökad kunskap som kan utgöra underlag för Socialstyrelsens och regionernas bedömning om det behövs särskilda insatser för de sexuellt överförda infektionerna klamydia och gonorré med anledning av coronapandemin.

Socialstyrelsens metod för att inhämta information beskrivs i bilaga 1.

¹ Sexuellt överförda infektioner (STI)/Sexually transmitted infections (STI)

Sexuellt överförda infektioner; påverkan av pågående coronapandemi

Nedan beskrivs eventuell påverkan av den pågående coronapandemin avseende sexuellt överförda infektioner baserad på Socialstyrelsens omvärldsanalys, samverkan med Folkhälsomyndigheten samt kontakter med externa aktörer² avseende:

- Förändrade sexuella aktiviteter och beteenden?
- Påverkan avseende vården vid sexuellt överförda infektioner?
- Påverkan avseende förekomsten vad gäller sexuellt överförda infektioner?

Förändrade sexuella aktiviteter och beteenden?

Coronapandemin påverkar människors beteenden och eventuellt även sexuella aktiviteter [2]. Oro för att bli smittad eller själv överföra smitta kan få fler individer att avstå från sex som omfattar nära fysisk kontakt [2]. Samtidigt finns rapporter om ökad användning av dejtingappar, ökad försäljning av sexleksaker samt utveckling av sexrelaterade aktiviteter (t.ex. nya aktiviteter med hjälp av internet eller digitala kanaler) sedan början av pandemin [2].

Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm har sammanfattat resultat från studier från USA, Kanada, Storbritannien och Australien hur människors sexliv påverkats under coronapandemin [2]. Dessa studier visar att ca hälften av de tillfrågade var mindre sexuellt aktiva jämfört med tidsperioden före pandemin [2]. Däremot verkar den sexuella närvaron på internet ha ökat [2]. Sammantaget visar dessa små studier som genomfördes i början av pandemin att pandemin med tillhörande sociala restriktioner medfört en nedgång i människors sexuella aktiviteter [2]. Nyligen publicerade studier genomförda i början av pandemin från Australien och Portugal visar också minskad sexuell aktivitet bland de tillfrågade [8, 9]. I Sverige finns för närvarande inga studier hur människors sexliv påverkats.

I Sverige tog RFSU (i samarbete med Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm) i juni 2020 fram fyra grundråd³ om sex och dejting under corona [10], vilka uppmärksammats nationellt.

² Arbetsgruppen för sexuell och reproduktiv hälsa (SRHR), Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm har publicerat två rapporter [2, 23] avseende coronapandemins potentiella effekter (hittills) vad gäller sexuell och reproduktiv hälsa, vilket diskuterades vid Socialstyrelsens kontakter med Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin hösten 2020. RFSU tog våren 2020 fram råd vad gäller sex under corona och coronapandemins eventuella effekter avseende sexuella aktiviteter och sexuellt överförda infektioner diskuterades vid Socialstyrelsens kontakter med RFSU (Riksförbundet för sexuell upplysning)/RFSU-kliniken hösten 2020. Socialstyrelsen inhämtade synpunkter avseende coronapandemins eventuella effekter vad gäller vården vid sexuellt överförda infektioner vid kontakter med Sektionen för venerologi, Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venerologi samt Nationell arbetsgrupp (NAG) venerologi, Nationellt programområde (NPO) hud- och könssjukdomar hösten 2020.

³ Grundråden är att ha sex på distans, begränsa kyssandet, använda kondom och att du är din säkraste sexpartner.

Påverkan avseende vården vid sexuellt överförda infektioner?

WHO publicerade i juni 2020 en operativ guide för att upprätthålla väsentlig hälso- och sjukvård under coronapandemin som bland annat omfattar sexuell och reproduktiv hälsa där tillgänglighet och prevention betonas [11]. WHO rekommenderar bland annat digital hälso- och sjukvård och betonar betydelsen av tillgång till t.ex. kondomer och självtester vad gäller sexuellt överförda infektioner [11].

Regionala studier från Italien [12, 13, 14], USA [15, 16] och Libanon [17] visar bland annat att akutbesök avseende sexuellt överförda infektioner prioriterats och att digital vård och hemtester aktiverats under coronapandemin. Vidare visar en studie från WHO European Region som omfattar lokala och nationella aktörer att testningen avseende sexuellt överförda infektioner minskade betydligt under mars-augusti 2020 jämfört med samma period 2019 [18].

I Sverige stängde vissa mottagningar som bedriver förebyggande vård och behandling avseende sexuell hälsa (t.ex. ungdomsmottagningar) i Region Stockholm tillfälligt sina drop-in mottagningar våren 2020, vilket till viss del ersatts av telefon- och videomöten [19]. Vidare ökade antalet beställda hemtester/klamydiatester via nätet (1177 Vårdguiden) i Region Stockholm under sommaren och hösten 2020 jämfört med samma period 2018 och 2019 [2].

Kondombeställningarna från Region Stockholm (som delar ut gratis kondomer till t.ex. ungdomsmottagningar, skolor, beroendevården, gynekologmottagningar, barnmorskemottagningar) minskade med ca 38 procent under perioden mars-september 2020 jämfört med mars-september 2019 [2].

Vid Socialstyrelsens kontakter med RFSU diskuterades att antalet besök under pandemin eventuellt varit oförändrat eller t.o.m. ökat avseende klamydia och gonorré vid RFSU-kliniken i Region Stockholm och att tillgängligheten eventuellt förbättrats genom t.ex. digital vård (via webben). Våren 2020 genomförde RFSU ökade insatser, bland annat i form av extra webbchattar för att avlasta t.ex. 1177 Vårdguiden.

Vid Socialstyrelsens kontakter med ordförande för Sektionen för venereologi, Svenska Sällskapet för Venereologi och Dermatologi och NAG venereologi, NPO hud- och könssjukdomar uppgavs att alla patienter som sökt för symtomgivande eller konstaterad sexuellt överförd sjukdom enligt smittskyddslagen har kunnat tas emot under pandemin. Enligt de nationella professionsföreträdarna var den kliniska upplevelsen att fler patienter sökt testning via nätet och att ingen påtaglig fördröjning av provsvaren förelegat.

Påverkan avseende förekomsten vad gäller sexuellt överförda infektioner?

Det är oklart hur coronapandemin påverkar sexuell beteende och spridningen av sexuellt överförda infektioner [20]. Regionala studier från andra länder tyder på en nedgång av sexuellt överförda infektioner p.g.a. färre sexuella möten och minskad testning och fallrapportering [13, 20], medan vissa studier visar oförändrat antal diagnoser [16].

Sammanfattningsvis visar flera regionala studier (varav majoriteten genomfördes i början av pandemin) från Italien [13, 21], Libanon [17], USA [16], Kuba [22], Spanien [23] och Storbritannien [20] en nedgång (dvs. minskat antal diagnoser) avseende sexuellt överförda infektioner (t.ex. klamydia och gonorré), medan en regional studie från Italien [12] visar oförändrat antal diagnoser och en regional studie från Italien visar viss ökning avseende gonorrédiagnoser [14].

En nationell studie från Finland baserad på rikstäckande, populationsbaserade registerdata visar inga förändringar avseende klamydia- och gonorréincidensen i Finland från mars 2020 t.o.m. augusti 2020 jämfört med samma period 2015-2019, men författarna betonar att uppföljningsperioden är kort och att eventuella effekter av åtgärder som införts med anledning av coronapandemin kan komma senare [24].

En studie från Region Stockholm (baserat på VAL-databaserna som omfattar slutenvård, specialistvård och primärvård, både nya och befintliga fall) visar att säsongsvariationen 2020 avseende antal personer per 100 000 invånare med klamydiadiagnoser respektive gonorrédiagnoser i stort sett överensstämde med säsongsvariationerna 2018 och 2019, men studien omfattar enbart data t.o.m. augusti 2020 [2].

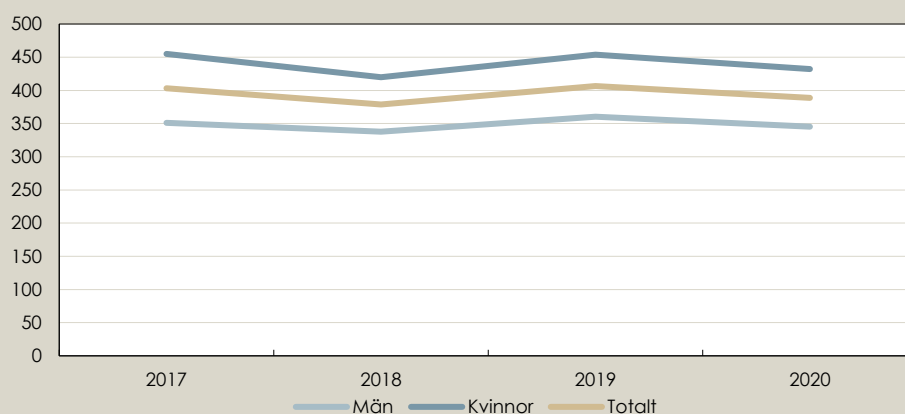
Klamydia- och gonorréincidens i Sverige 2017-2020

Nedan presenteras deskriptiva analyser baserade på rikstäckande, populationsbaserade registerdata från Folkhälsomyndigheten (SmiNet⁴) som omfattar incidensen (samtliga nya anmälda fall -15 år och äldre- per 100 000 invånare⁵) avseende klamydia och gonorré 2017-2020⁶.

Klamydiaincidens 2017-2020

Figur 1. Incidens klamydia 2017-2020, totalt och fördelat på kön

Antal nya fall per 100 000 (ålder 15+)

Källa: SmiNet, Folkhälsomyndigheten

Klamydiaincidensen var i stort sett oförändrad 2020 jämfört med 2017-2019 (figur 1). Klamydia var vanligare bland kvinnor med högst incidens i åldern 15-19 år och 20-29 år (figur 1, bilaga 3). Bland män var incidensen högst i åldern 20-29 år (figur 2, bilaga 3).

Totalt anmäldes 33 189 nya fall i åldern 15 år och äldre (18 422 bland kvinnor, 14 767 bland män) till SmiNet/Folkhälsomyndigheten 2020, vilket är en minskning med ca 4 procent jämfört med 2019 då 34 572 nya fall anmäldes.

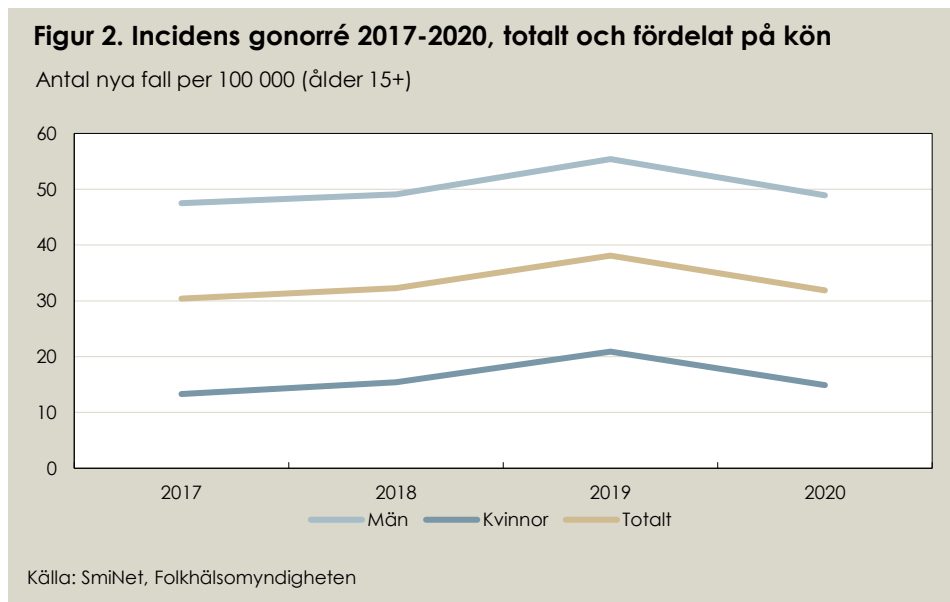
Bland både män och kvinnor visade klamydiaincidensen 2020 likheter med säsongvariationerna 2017-2019 (figur 3 och 4, bilaga 3).

⁴ SmiNet omfattar elektroniska fallanmälningar rapporterade av behandlande läkare och mikrobiologiska laboratorier vad gäller smittsamma sjukdomar som är anmälningspliktiga enligt smittskyddslagen (2004:168). Inträffade laboratorieverifierade fall anmäls (med kod) till smittskyddsläkaren i regionen samt till Folkhälsomyndigheten via SmiNet-registret [3]. Data omfattar nya fall, dvs. en individ kan förekomma flera gånger om diagnosen getts vid flera tillfällen.

⁵ Befolkningsstatistik SCB, 31/12, 2020.

⁶ Se även t.ex. sid. 150-151 i Folkhälsomyndighetens nyligen publicerade rapport som omfattar Folkhälsomyndighetens samlade bedömning av covid-19-pandemins och smittskyddsåtgärdernas konsekvenser för folkhälsan under 2020; Hur har folkhälsan påverkats av covid-19-pandemin? Folkhälsomyndigheten, 2021.

Gonorréincidens 2017-2020

Figur 2 visar att gonorréincidensen minskade 2020 till skillnad från 2017-2019 då incidensen ökade. Gonorré var vanligare bland män och högst i åldern 20-29 år och 30-39 år (figur 5, bilaga 3). Bland kvinnor var incidensen högst i åldern 20-29 år och 15-19 år (figur 6, bilaga 3).

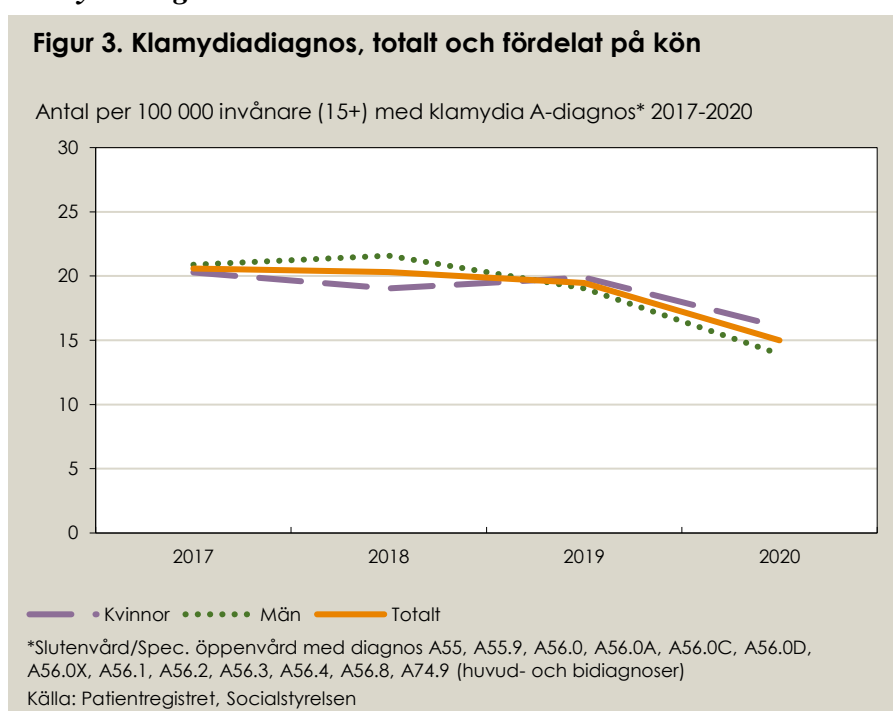
Totalt anmäldes 2724 nya fall i åldern 15 år och äldre (634 bland kvinnor, 2090 bland män) till SmiNet/Folkhälsomyndigheten 2020, vilket är en minskning med ca 16 procent jämfört med 2019 då 3242 nya fall anmäldes.

Bland både män och kvinnor varierade gonorréincidensen 2017-2020 per månad, men säsongvariationerna är svårbedömda eftersom stor variation både inom och mellan åren (figur 7 och 8, bilaga 3).

Förekomst av personer med vårdkontakter avseende klamydia och gonorré 2017-2020

Nedan presenteras deskriptiva analyser baserade på Socialstyrelsens rikstäckande, populationsbaserade patientregister 2017-2020⁷ som omfattar samtliga personer 15 år och äldre med vårdkontakter (både specialiserad öppenvård och slutenvård, dvs. minst ett specialistbesök och/eller vårdtillfälle per 100 000 invånare⁸) avseende klamydia och gonorré [ICD-10], både huvud- och bidiagnoser, bilaga 2). Primärvårdsdata registreras inte i patientregistret, vilket innebär att vårdkontakter vid t.ex. vårdcentraler och ungdomsmottagningar inte inkluderas i nedanstående deskriptiva analyser.

Klamydiadiagnoser 2017-2020

Förekomsten av personer med klamydiadiagnoser 2017-2020 visar samstämmighet med klamydiaincidensen baserad på SmiNet, dvs. i stort sett oförändrad förekomst med viss minskning 2020 (figur 3 ovan och figur 1, bilaga 4).

Inga förändringar vad gäller socioekonomiska skillnader (baserat på utbildningsnivå) avseende förekomsten av personer med klamydiadiagnoser observerades 2020 jämfört med 2017-2019 (figur 2, bilaga 4). Förekomsten av personer med klamydiadiagnoser var vanligast bland personer med gymnasial utbildning⁹.

⁷ Socialstyrelsens patientregisterdata avseende 2020 omfattar för närvarande regionernas inrapportering och inte privata vårdgivares (dvs. för närvarande inte slutrapporterade data och därmed visst bortfall).

⁸ Befolkningsstatistik SCB 31/12, 2020, 31/12, 2019, 31/12, 2018, 31/12, 2017.

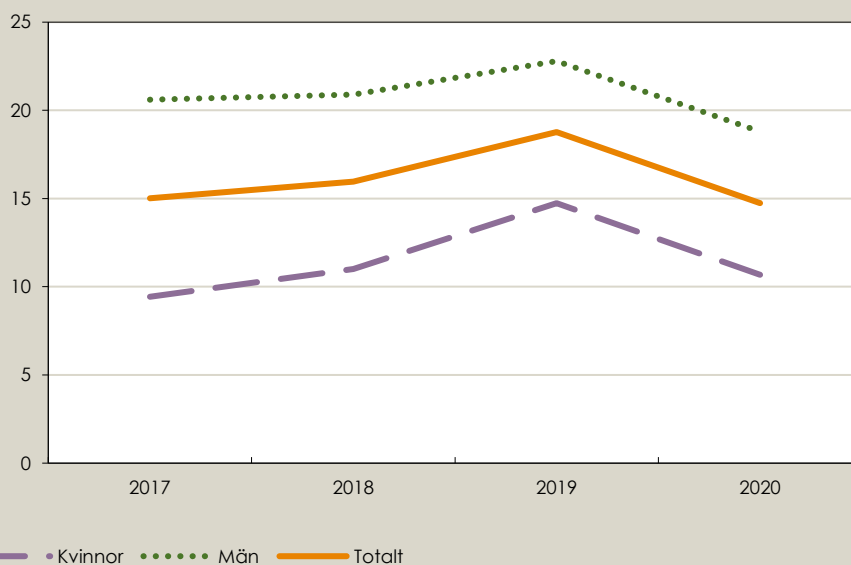
⁹ Utbildningsnivå baseras på rikstäckande, populationsbaserade data från SCB den 31/12 föregående år för utbildningsnivå 2017, 2018, 2019 och 2020. Utbildningsnivå har indelats i tre vedertagna kategorier; 1. Förgymnasial utbildning (0-9 år), 2. Gymnasial utbildning (10-12 år), 3. Eftergymnasial utbildning (12+ år).

Vidare observerades i stort sett samma regionala skillnader avseende förekomsten av personer med klamydiadiagnoser 2020 jämfört med 2017-2019 (figur 3, bilaga 4). Förekomsten var vanligast i Region Stockholm och Region Skåne.

Gonorrédiagnoser 2017-2020

Figur 4. Gonorrédiagnos, totalt och fördelat på kön

Antal per 100 000 invånare med gonorré A-diagnos* 2017-2020

*Slutenvård/Spec. öppenvård med diagnos A54.0, A54.0A, A54.0C, A54.0D, A54.0E, A54.0F, A54.0X, A54.1, A54.2, A54.3, A54.4, A54.5, A54.6, A54.8, A54.9 (huvud- och bidiagnoser)

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

Förekomsten av personer med gonorrédiagnoser 2017-2020 visar samma mönster som gonorréincidensen baserad på SmiNet, dvs. förekomsten minskade 2020 jämfört med 2017-2019 (figur 4 ovan och figur 4, bilaga 4).

Inga förändringar vad gäller socioekonomiska skillnader (baserat på utbildningsnivå) avseende förekomsten av personer med gonorrédiagnoser observerades 2020 jämfört med 2017-2019 (figur 5, bilaga 4). Förekomsten av personer med gonorrédiagnoser var vanligast bland personer med gymnasial utbildning.

I stort sett samma regionala skillnader avseende förekomsten av personer med gonorrédiagnoser observerades 2020 jämfört med 2017-2019 (figur 6, bilaga 4). Förekomsten var vanligast i Region Stockholm.

Sammanfattning

Regionala studier från andra länder genomförda i början av coronapandemin visar förändringar vad gäller sexuellt beteende och minskad sexuell aktivitet. Studier visar också att flera länder under pandemin prioriterat akutbesök avseende sexuellt överförda infektioner samt implementerat digital vård (t.ex. hemtester) i högre grad än tidigare år, men en studie visar att testningen vad gäller sexuellt överförda infektioner i flera europeiska länder minskat under pandemin. Vidare visar flera regionala studier från andra länder genomförda i början av pandemin viss nedgång avseende förekomsten av sexuellt överförda infektioner, medan en nationell studie från Finland visar oförändrad klamydia- och gonorréincidens 2020 jämfört med tidigare år.

I Sverige har patienter som sökt för sexuellt överförda infektioner enligt smittskyddslagen kunnat tas emot och någon undanträngningseffekt i form av fördröjda provsvar från laboratorerna beroende på testning avseende covid-19 har inte observerats i klinisk praxis. I Region Stockholm stängde vissa mottagningar som bedriver förebyggande vård och behandling avseende sexuell hälsa våren 2020, vilket till viss del ersatts av digitala vårdkontakter. Antalet beställda klamydiatester via nätet ökade och beställningar av gratis kondomer minskade i Region Stockholm ca mars t.o.m. september 2020. Coronapandemin verkar ha påskyndat digitaliseringen avseende vården vid sexuellt överförda infektioner, vilket till viss del ersatt fysiska vårdbesök. Om prevention avseende dessa infektioner påverkats är för närvarande svårbedömt.

Klamydiaincidensen i Sverige var i stort sett oförändrad 2020 jämfört med 2017-2019, medan gonorréincidensen -som ökade 2017-2019- minskade 2020. Inga förändringar vad gäller socioekonomiska skillnader (baserat på utbildningsnivå) avseende förekomsten av personer med klamydia- respektive gonorrédiagnoser observerades 2020 jämfört med 2017-2019.

Vad minskad sexuell aktivitet och minskad förekomst avseende sexuellt överförda infektioner under coronapandemin beror på är okänt, men möjliga förklaringar är t.ex. nedstängningar av olika grad i olika länder, social distansering, färre utlandsresor och minskad turism (vilket medfört färre nya sexuella kontakter), förändrat sökmönster hos patienter (p.g.a. t.ex. rädsla för covid-19) eller att sexuellt överförda infektioner inte upptäckts (och behandlats) p.g.a. minskad tillgänglighet till vård (p.g.a. nedstängningar eller undanträngningseffekter på laboratorier beroende på testning för covid-19 istället för sexuellt överförda infektioner) [12, 13, 23]. Vissa av dessa faktorer kan också förklara den minskade incidensen av gonorré i Sverige 2020.

Vården avseende de sexuellt överförda infektionerna klamydia och gonorré har hittills i stort sett fungerat i Sverige under den pågående coronapandemin enligt diskussioner med nationella externa aktörer. Däremot kan sökmönstret ha förändrats genom påskyndad digitalisering i form av digitala vårdkontakter och hemtester. Förekomsten av gonorré har påverkats och minskat under pandemin, medan förekomsten av klamydia varit i stort sett oförändrad.

Socialstyrelsen betonar vikten av fortsatt bevakning och analys inom detta område med anledning av den pågående coronapandemin. Vidare betonar Socialstyrelsen betydelsen av att upprätthålla och utveckla en god, jämlik och jämställd sexuell hälsa och en god, jämlik och tillgänglig vård avseende sexuellt

överförda infektioner som omfattar prevention (t.ex. ökad kondomanvändning och minskat risktagande), förebyggande vård (t.ex. testning och smittspårning) samt behandling (för att undvika negativa hälsokonsekvenser av obehandlade sexuellt överförda infektioner). Detta bör baseras på WHO:s och Folkhälsomyndighetens nyligen framtagna internationella och nationella strategier inom detta område [11, 25].

Referenser

1. Pandemin och hälso- och sjukvården. Läget och utvecklingen i hälso- och sjukvården med anledning av covid-19. Sveriges Kommuner och Regioner, november 2020.
2. Coronapandemin och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) - vad vet vi fram till nu? Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm, november 2020.
3. Folkhälsomyndighetens webbplats. Hämtad 2021-03-04 från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistik-a-o/sjukdomsstatistik/klamydiainfektion/>
4. WHO:s webbplats. Hämtad 2021-03-04 från [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-\(stis\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-(stis))
5. Anmälningspliktiga sjukdomar i Sverige 2019. Epidemiologisk årsrapport, tabellsamling. Folkhälsomyndigheten, 2020.
6. Svenska sällskapet för dermatologi och venereologi, Sektionen för venereologi webbplats. Hämtad 2021-03-04 från <https://ssdv.se/venereologi/riktlinjer>
7. Folkhälsomyndighetens webbplats. Hämtad 2021-03-04 från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/sexuellt-overforda-infektioner-sti/>
8. Hammoud M A, et al. Physical Distancing Due to COVID-19 Disrupts Sexual Behaviors Among Gay and Bisexual Men in Australia: Implications for Trends in HIV and Other Sexually Transmissible Infections. *J Acquir Immune Defic Syndr*;1;85(3):309-315.
9. Joao A L, et al. COVID-19, fear and sexual behaviour: a survey in a tertiary STI clinic in Lisbon. *Sex Transm Infect*;Jan 4;sextrans-2020-054834.
10. RFSU:s webbplats. Hämtad 2021-03-04 från <https://www.rfsu.se/sex-och-relationer/for-dig-som-undrar/sex-under-corona/>
11. Maintaining essential health services: operational guidance for the COVID-19 context. Interim guidance. WHO, 1 June, 2020.
12. Balestri R, et al. STIs and the COVID-19 pandemic: the lockdown does not stop sexual infections. *J Eur Acad Dermatol Venereol*, 2020;34(12):e766-e768.
13. Latini A, et al. Is COVID-19 affecting the epidemiology of STIs? The experience of syphilis in Rome. *Sex Transm Infect*;2021;97(1):78.
14. Cusini M, et al. Trend of main STIs during COVID-19 pandemic in Milan, Italy. *Sex Transm Infect*;2020;Aug 12;sextrans-2020-056608.
15. Carnevale C, et al. At Home Testing for Sexually Transmitted Infections During the COVID-19 Pandemic. *Sex Transm Dis*;2021;48(1):e11-e14.
16. Crane M A, et al. Reporting of sexually transmitted infections during the COVID-19 pandemic. *Sex Transm Infect*;1;sextrans-2020-054805.
17. Maatouk I, Assi M, Jaspal R. Emerging impact of the COVID-19 outbreak on sexual health in Lebanon. *Sex Transm Infect*;2020;7;sextrans-2020-054734.

18. Simoes D, et al. Impact of the COVID-19 pandemic on testing services for HIV, viral hepatitis and sexually transmitted infections in the WHO European Region, March to August 2020. *Euro Surveill*;2020;25(47):2001943.
19. Coronapandemin och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. En prognos om kort- och långsiktiga effekter. Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin, Region Stockholm, maj 2020.
20. Whitlock et al, Gonorrhoea during COVID-19 in London, UK. *Sex Transm Infect*, 2021; February Epub ahead of print.
21. Sacchelli L, et al. Sexually transmitted infections during the COVID-19 outbreak: comparison of patients referring to the service of sexually transmitted diseases during the sanitary emergency with those referring during the common practice. *J Eur Acad Dermatol Venereol*, 2020;34(10):e553-e556.
22. Rodriguez I, Hernandez Y. Sexually Transmitted Diseases during the COVID-19 pandemic: a focus on syphilis and gonorrhoea in Cuba. *Public Health Pract*;Dec 17;100072.
23. de Miguel Buckley R, et al. Social distancing to combat COVID-19 led to a marked decrease in food-borne infections and sexually transmitted diseases in Spain. *J Travel Med*;2020;27(8):taaa134.
24. Kuitunen I, Ponkilainen V. COVID-19-related lockdown did not reduce the reported diagnoses of Chlamydia trachomatis and Neisseria gonorrhoeae in Finland. *Sex Transm Infect*;Jan 4;sextrans-2020-054881.
25. Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa (SRHR). En god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen. Folkhälsomyndigheten, 2020.

Versionshistorik

Version	Ändring avser	Datum
1.0	Nytt dokument	2020-04-23